

## Кафедра дитячих інфекційних хвороб



Завідувач кафедри - **НЕЗГОДА Ірина Іванівна**, професор, доктор медичних наук.

Кафедра розташована на базі Вінницької обласної дитячої інфекційної лікарні.

### ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

В 1971 році завідувач кафедри разом з викладачами доцентом Дергільовою М.П., асистентом Грешило М.С., Вальковою Р.П. і Чекановою С.К. доклали багато зусиль для оснащення і обладнання навчальної бази. На базі профдезстанції була створена лабораторія кафедри (лаборанти М.Я. Тлока, Л. Галушко, препаратор В. Мулик). Кафедра розміщувалась на базі міської дитячої інфекційної лікарні, розрахованої на 100 ліжок. Спочатку вона займала лише 2 кімнати (кабінет доцента і одна навчальна кімната). Після реконструкції адміністративно-відділу лікарні кількість навчальних кімнат було збільшено до 5-ти. На даний час кафедра розташувалася на базі Вінницької обласної дитячої інфекційної лікарні, яка складається з боксового відділення, розрахованого на 60 ліжок та відділення інтенсивної терапії розрахованого на 6 ліжок. База кафедри дитячих інфекційних хвороб складається з кабінета завідувача кафедри, кабінета доцента та 6 навчальних кімнат. Яка складається з приймально-діагностичного відділення, відділень респіраторних, кишкових інфекцій, вірусних гепатитів та інтенсивної терапії. Лікарня та кафедра виконують функції обласного лікувально-діагностичного центру, у якому щорічно отримують допомогу понад 4000 хворих дітей міста та області. В клініці проходять підвищення кваліфікації лікарі міських та районних лікарень, проводяться семінари, клініко-анатомічні конференції. Співробітники кафедри очолюють спеціалізовану допомогу, ведуть консультативну роботу, беруть участь в атестації лікарів, виконують експертні завдання МОЗ України.

На кафедрі навчаються студенти V та VI курсу педіатричного та медичного факультету, вітчизняні та іноземні студенти, субординатори, інтерни, магістранти, клінічні ординатори, аспіранти. Основний підхід у навчанні полягає в клініко-епідеміологічному обстеженні хворих, цілеспрямованому призначенні лікувальних та профілактичних заходів. Одночасно застосовуються методи програмованого навчання та контролю, тестові завдання, наочні матеріали у вигляді таблиць, слайдів, учбових фільмів, біопрепаратів (вакцин, сироваток) та ін. На лекціях головна увага приділяється питанням стратегії та тактики боротьби з інфекційними хворобами, поглибленому вивченню етіології, патогенезу, клініки, діагностики, лікування і профілактики найбільш поширених захворювань. Належне місце займають питання етики та деонтології, свідомого ставлення молодих спеціалістів до своїх професійних та громадських обов'язків.



На кафедрі працює студентський науковий гурток, члени якого регулярно виступають з підсумковими доповідями на вузівських та міжвузівських конференціях, щорічно проводиться I етап Всеукраїнської студентської олімпіади.

## СКЛАД КАФЕДРИ:



Незгода Ірина Іванівна - завідувач кафедри, професор, доктор медичних наук.  
Онофрійчук Олена Сергіївна - зав. навч. ч., доцент, кандидат медичних наук.  
Станіславчук Лариса Михайлівна - доцент, кандидат медичних наук.  
Бобрук Світлана Володимирівна - доцент, кандидат медичних наук.  
Науменко Ольга Миколаївна - асистент, кандидат медичних наук.  
Асауленко Алла Анатоліївна – асистент.  
Левицька Лідія Ігорівна – асистент.  
Нікульченко Олег Володимирович – асистент.  
Демчишин Ярослав Михайлович – ст.лаборант.  
Сковлюк Інна Василівна – ст. лаборант.  
Мінкіна Катерина Іванівна – лаборант.

## ДИСЦИПЛІНИ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА КАФЕДРІ

Дитячі інфекційні хвороби для студентів V та VI курсу педіатричного та медичного факультету, медичних психологів та інтернів.

## НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Наукова діяльність кафедри спрямована на практичне вирішення проблем сучасної інфектології, зокрема гострих інфекційних захворювань у

дітей. Про це свідчать теми планових праць та дисертацій, присвячених вивченню кишкових і респіраторних інфекцій, вірусних гепатитів, ВІЛ/СНІДу, сальмонельозу. На основі отриманих даних запропоновані удосконалені методи обстеження, лікування і профілактики. Захищені докторські дисертації Д. Ф. Кириченка «Епідеміологічні та клінічні спостереження за холерою в Афганістані», М. С. Грешила «Сальмонельози у дітей та дорослих» (1973 р.). Наукові інтереси проф. Кириленка, д.м.н. В. В. Гавури, к.м.н. В. Ф. Рудинського, к.м.н. П. П. Іванова були зосереджені на проблемі вірусних гепатитів. Вони відображені в темах дисертацій: к.м.н. В. Ф. Рудинського «Клініко-патогенетичні особливості вірусного гепатиту А у хворих з персистуючим носійством НВ-антигену» (1987 р.), докторських В. А. Кириленка «Клініко-епідеміологічні аспекти посттрансфузійного вірусного гепатиту В» (1987 р.), а також в монографії В. А. Кириленка «Посттрансфузійний вірусний гепатит» (Київ, Здоров'я, 1981 р.). Не лишалися поза увагою респіраторні інфекції. Їм присвячена кандидатська дисертація В. М. Южаніної «Антибіотикотерапія гострих пневмоній при грипі та інших гострих респіраторних інфекціях» (1989 р.), докторська дисертація О. К. Каблукової «Зміни клітинних мембран при неускладнених та ускладнених респіраторних вірусних захворюваннях у дітей та ефективність препаратів мембраностабілізуючої дії» (1991 р.), кандидатська дисертація І. І. Незгоди «Соматотип, пальцева дерматогліфіка та антигени крові у дітей з стенозуючим ларинготрахеїтом» (1995 р.), а також докторська дисертація к.мед.наук Станіславчук Л. М. «Стенозуючий ларинготрахеїт у дітей: особливості епідеміології та патогенезу, диференційовані підходи до лікування» присвячена проблемі рецидивуючих ларинготрахеїтів у дітей.

Проблемі кишкових інфекцій присвячена докторська дисертація доц. І. І. Незгоди «Сальмонельозна інфекція у дітей раннього віку (клініко-морфологічна та генетична характеристика, сучасні підходи до лікування)» (2002 р.), кандидатська дисертація О.С. Онофрійчук «Клініко-мікробіологічні особливості перебігу сальмонельозу у дітей на тлі колонізації кишечника умовно-патогенною мікрофлорою» (2007). Зростаюча актуальність ротавірусної інфекції продемонстрована в монографіях «Вирусные диареи» В.П. Малого, І.І. Незгоди та О.В. Боднарюк та «Вирусные диареи у детей и взрослых» И.И. Незгоды и Е.В. Боднарюк. Санкт-Петербург, 2011. Захищено дисертації на здобуття наукового ступеню кандидата медичних наук Боднарюк О. В. «Ротавірусна інфекція у дітей: клініко-патогенетична характеристика, шляхи удосконалення лікування» (2013 рік) та Науменко О. М. «Патогенетичні механізми розвитку ротавірусної інфекції у дітей, сучасні підходи до лікування» (2017 рік). Продовжує виконуватись дисертаційне дослідження асистента Нікульченко О. В., що стосується враженням гепато-біліарного тракту та підшлункової звлози у дітей, хворих на ротавірусну інфекцію. Крім того, вивчаються нові етіологічні чинники секреторних діарей, а саме: норовіруси. Досліджується їх питома вага в загальній структурі гострих кишкових інфекцій у дітей за допомогою сучасних методів діагностики: імунохроматографічного аналізу

(ІХА) та ІФА, вивчаються особливості клінічного перебігу та розробляються сучасні підходи до лікування.

На сьогодні гостро постало питання поширеності герпетичних інфекцій у дітей, які в силу своєї імуносупресивної дії та тривалої персистенції в організмі створюють неабияку проблему в дитячій інфектології, та педіатрії в цілому. Вивченням даної тематики кафедра дитячих інфекційних хвороб займається й на цей час. Виконується дисертаційна робота Бобрук С. В. «Особливості перебігу та лікування інфекційного мононуклеозу, в залежності від мікробіоцинозу та імунології орофарингеальної зони у дітей», а зростання захворюваності та ускладнений перебіг вітряної віспи на сучасному етапі дало поштовх до планування дисертації Левицької Л. І. «Патогенетичні механізми розвитку вітряної віспи у дітей, сучасні підходи до лікування».



Ще однією глобальною проблемою, вирішенням якої займається кафедра, є проблема хронічних вірусних гепатитів. Незгода Ірина Іванівна веде диспансерний нагляд за хворими з хронічними гепатитами, проводить специфічну етіотропну терапію противірусними препаратами. Для діагностики вірусних гепатитів використовуються найбільш сучасні методи:

ПЛР, молекулярно-генетичні дослідження. Активно застосовуються неінвазивні методи для оцінки ступеня фіброзу печінки: Фібротест, Фібромакс, Актітест. Зростання питомої ваги хронічних гепатитів в онкохворих дітей сприяло початку нового дисертаційного дослідження асистента Сінгха Ш. «Механізми фіброзоутворення печінки у дітей, хворих на вірусний гепатит В, на тлі гострого лейкозу: особливості прогнозу та лікування»

Результати наукових розробок регулярно висвітлюються у матеріалах пленумів Асоціації інфекціоністів України, у журналі «Інфекційні хвороби», у інших журналах, а також на з'їздах і конференціях інфекціоністів та педіатрів. Співробітниками кафедри видані методичні рекомендації, інформаційні листи, статті, присвячені методам лікування та профілактики вірусних гепатитів, стенозуючого ларинготрахеїту при ГРВІ, гострих кишкових інфекцій, інфекційного мононуклеозу, вітряної віспи та ін. Найбільш оригінальні дослідження захищені авторськими свідоцтвами.

При взаємодії з іншими кафедрами, НДЦ університету та практичними органами охорони здоров'я в медичну практику запроваджено функціональні вірусологічні та бактеріологічні обстеження хворих вірусними гепатитами, ентеровірусними захворюваннями, епідемічним гастроентеритом, бактеріальними діареями. В клініці широко застосовуються сучасні антибіотики, біопрепарати, сорбенти.

Співробітниками кафедри опубліковані методичні рекомендації, інформаційні листи, статті, присвячені методам лікування та профілактики дифтерії, менінгококової інфекції, гострих кишкових інфекцій, інфекційного мононуклеозу, вірусних гепатитів, ВІЛ/СНІДу.



З ініціативи кафедри в роботі лікарів-інфекціоністів започатковано використання сучасних методів діагностики герпетичних вірусних інфекцій (простого герпеса (HSV 1/2), цитомегаловірусної інфекції (CMV), Епштейн-Барр вірусної інфекції (EBV), вірусних гепатитів за допомогою імуноферментного аналізу (ІФА) та ланцюгово-полімеразної реакції (ПЛР).

На кафедрі проводяться клінічні дослідження лікарських засобів: Ніфуроксазид (БХТЗ), кардонат (Сперко), гідрасек (Abbot), мамалак (Farmunion) та інші. За роки роботи впроваджено в практику лікарські засоби: антибіотики фторхінолонового ряду, препарати: «Лаферон», «Альтан», «Оптисмект», «Хофітол», адаптована суміш «NAN – кисломолочний», та «NAN безлактозний», «Симбітер», «Німесулід», «Креон», «Віферон», «Гевіран», «Флавамед», «Цефутіл». З 2006 року в комплексному лікуванні з синдрому крупу та бронхообструктивних захворювань впроваджена небулайзерна терапія з використанням препаратів „фліксотид” та „вентолін”.

Запровадження більш досконалих методів обстеження та лікування хворих позначилося на зниженні летальності з 1,7% в 1965 р., 0,4% в 1993 р., 0,11% в 2001 р та 2011 р. до 0,05% - більше ніж у 30 разів.